

ПРАВИЛНИК

ЗА УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА НА ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ ПО ЗАСТРАХОВАНЕ И ФИНАНСИ

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този правилник регламентира мисията, устройството и дейността на Висшето училище по застраховане и финанси, наричано по-нататък „висшето училище” или „училището”.

Чл. 2. (1) Мисията на висшето училище е:

1. да подготвя висококвалифицирани специалисти с висше образование в областта на икономиката и на други свързани с нея области, като се равнява по критериите на най-добрите образци и практики в образователното дело в страните от Европа и света и прилага съвременни методи за теоретична и практическа подготовка на студентите и адаптацията им в практиката;

2. да развива икономическата и финансовата наука в съответствие с потребностите на съвременната практика и повишава нейната конкурентноспособност, като се дава приоритет на иновационните изследвания и на съвместните изследвания с водещи университети и изследователски центрове в Европа и света за подпомагане формирането на икономическата и финансовата политика на България и Европейския съюз.

(2) Мисията и целите на висшето училище се конкретизират в стратегията за неговото развитие, която се приема и актуализира периодично от настоятелството на училището.

Чл. 3. (1) Във висшето училище са гарантирани академичните свободи, които се изразяват във:

1. свобода на обучението;
2. свобода на преподаването;
3. свобода на осъществяването на научни изследвания;
4. свобода на творческите изяви;
5. свобода на сътрудничеството за извършване на съвместна учебна и научноизследователска дейност с други висши училища и институции в страната и чужбина.

(2) Висшето училище прилага вътрешна система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на неговия академичен състав съгласно законовите изисквания.

(3) Целта на прилаганата система по ал. 2 е да спомага за постигане на високо качество на осъществяваното обучение във висшето училище и на академичния му състав, което се оценява чрез:

1. ежегодно провеждане на анонимни анкетни проучвания сред студентите за удовлетвореността им от качеството на обучението и административното обслужване във висшето училище;
2. периодично атестиране на членовете на академичния състав на висшето училище;
3. проучване на професионалната реализация на дипломиралите се студенти във висшето училище и на тяхното кариерно развитие;
4. провеждане на срещи на ръководството на висшето училище с ръководители на партньорски бизнес организации, осигуряващи работа на възпитаници на висшето училище;
5. други вътрешни и външни проучвания за качеството на обучението във висшето училище.

Глава втора

СТАТУТ И ПРЕДМЕТ НА ДЕЙНОСТ НА ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ

Чл. 4. Висшето училище по застраховане и финанси е частна образователна институция със статут на юридическо лице и седалище в София.

Чл. 5. Предметът на дейност на висшето училище включва:

1. обучение на студенти за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър” и „магистър” по специалности от професионалното направление „Икономика”;
2. обучение на докторанти за придобиване на образователната и научна степен „доктор”;
3. обучение на специализанти и курсисти за повишаване на тяхната квалификация или за придобиване на нова професия;
4. научноизследователска, аналитична, консултантска, експертна и друга творческа дейност, включително изпълнение на проекти, финансирани със средства от различни институции и лица;
5. издателска дейност;
6. други разрешени от закона дейности с оглед статута на висшето училище и възможностите за оптимално използване на неговите ресурси.

Чл. 6. Дейностите по чл. 5 се осъществяват от висшето училище самостоятелно или в сътрудничество с други институции и лица в страната и чужбина, когато това е разрешено от закона.

Глава трета

ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ

Чл. 7. Органите за управление на висшето училище са президентът, настоятелството, академичният съвет и ректорът.

Чл. 8. (1) Президентът на висшето училище:

1. по право е председател на настоятелството и член на академичния съвет;

2. представлява висшето училище и отговаря за цялостната му дейност;
3. управлява имуществото и финансите на висшето училище;
4. утвърждава годишния бюджет на висшето училище и определя таксите за осъществяваните образователни и други услуги в училището;
5. изпълнява и други функции, определени с решения на настоятелството и вътрешните нормативни актове на висшето училище.

(2) Дейността на президента на висшето училище се подпомага от вицепрезидент, който се определя и назначава от президента без определен мандат.

(3) Вицепрезидентът на висшето училище:

1. замества президента при отсъствието му по въпроси, определени с негова заповед;
2. организира и участва в подготовката на договори за международно сътрудничество на висшето училище;
3. наблюдава и контролира изпълнението на международни договори, страна по които е висшето училище;
4. подпомага организирането и осъществяването на съвместно или подкрепящо обучение на студенти с бизнес организации и институции в страната и чужбина;
5. координира маркетинговата дейност във висшето училище и връзките му с обществеността;
6. изпълнява и други функции, определени със заповеди на президента или решения на настоятелството на висшето училище.

Чл. 9. (1) Настоятелството на висшето училище изпълнява функциите на общо събрание по смисъла на чл. 29, ал. 1 от Закона за висшето образование при избора на ректор и на академичния съвет на висшето училище и подпомага училището за осигуряване на високо качество на обучението и професионална реализация на студентите.

(2) Съставът и правомощията на настоятелството на висшето училище се регламентират в специален правилник, приет от него.

Чл. 10. (1) Академичният съвет е колективен орган за ръководство на учебната, научноизследователската и другите дейности във висшето училище.

(2) Академичният съвет се избира от настоятелството на висшето училище по предложение на неговия председател при спазване на изискванията на чл. 30, ал. 2 и 3 от Закона за висшето образование.

Чл. 11. Академичният съвет на висшето училище:

1. провежда образователната и научната политика на висшето училище;
2. избира заместник-ректорите на висшето училище, декана на академичната програма и ръководителите на катедрите по предложение на ректора за срок от четири години;

3. избира и освобождава членовете на съвета на академичната програма по предложение на декана на програмата;

4. избира членовете на редакционните колегии на изданията на висшето училище и извършва промени в тях по предложение на ректора или на определен от него заместник-ректор;

5. създава, преобразува и закрива катедри, както и специализирани и обслужващи звена във висшето училище по предложение на ректора, което се съгласува с президента на висшето училище;

6. определя учебните дисциплини и преподавателите по катедри и извършва промени в тях;

7. обсъжда и приема доклади за извършени атестации на членове на академичния състав на висшето училище;

8. обсъжда резултатите от проведените анкети сред студентите за проучване на мнението им за качеството на обучението и на академичния състав и за административното обслужване във висшето училище и приема решения за тяхното подобряване, както и за изпълнението на препоръките на студентите при анкетите;

9. приема вътрешни нормативни актове и документи на висшето училище и извършва промени в тях;

10. приема решения за обявяване на конкурси за заемане на академични длъжности във висшето училище по предложение на ректора;

11. избира преподаватели по обявени конкурси за заемане на академични длъжности във висшето училище, преподаватели на трудов договор по чл. 111 от Кодекса на труда, хонорувани преподаватели и гост-преподаватели;

12. приема решения за възлагане на лекции на нехабилитирани преподаватели и на изявени специалисти от практиката;

13. приема отчетите за извършената работа от преподавателите по време на ползването на творчески отпуск от тях;

14. присъжда почетните звания „доктор хонорис кауза”, „почетен ректор”, „заслужил професор”, „почетен професор” на висшето училище и „гост-професор” в училището;

15. изпълнява и други функции, определени в държавните нормативни актове за висшето образование в страната, решения на настоятелството и вътрешните нормативни актове и документи на висшето училище.

Чл. 12. (1) Заседанията на академичния съвет се ръководят от ректора или от определен от него заместник-ректор.

(2) Заседанията на академичния съвет се провеждат, ако на тях присъстват най-малко 2/3 от списъчния му състав.

(3) При определяне на кворума по ал. 2 от списъчния състав се изключват лицата в командировка в чужбина, отпуск поради временна нетрудоспособност, бременност, раждане, осиновяване и отглеждане на малки деца, като техният брой не може да е повече от 1/4 от списъчния състав

на академичния съвет.

(4) Академичният съвет приема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове на съответното заседание на съвета и с явно гласуване, с изключение на избора на заместник- ректори и декан на академичната програма, който е таен.

(5) Академичният съвет може да приеме решения и неприсъствено чрез подпис на най-малко 2/3 от неговия състав.

Чл. 13. (1) Ректорът се избира от настоятелството по предложение на президента на висшето училище или на член на настоятелството с мандат от четири години.

(2) Ректорът на висшето училище:

1. по право е член на академичния съвет и негов председател;
2. определя заместник-ректор, който да изпълнява неговите функции по време на отсъствието му;
3. утвърждава учебните планове на специалностите по образователно-квалификационни степени и форми на обучение;
4. отличава с морални и материални награди преподаватели и служители във висшето училище за заслуги за неговото развитие и постигнати от тях високи резултати в конкретни дейности;
5. решава окончателно всички въпроси във връзка с приемането, отписването и преместването на студентите, които не са уредени във вътрешните нормативни актове и документи на висшето училище;
6. изпълнява и други функции, определени във вътрешните нормативни актове и документи, решения на академичния съвет и настоятелството на висшето училище, както и в сключени договори.

Чл. 14. (1) Дейността на ректора се подпомага от заместник- ректори и главен секретар на висшето училище.

(2) Заместник-ректорите на висшето училище:

1. представляват ректора в случаите, когато са упълномощени от него;
2. изпълняват функциите на ректора при отсъствието му, когато са упълномощени за това с негова заповед;
3. организират работата на определени направления в дейността на висшето училище и отговарят за нея;
4. изпълняват и други функции, определени във вътрешните нормативни актове и документи или решения на академичния съвет на висшето училище.

Чл. 15. (1) Главният секретар на висшето училище се назначава от ректора на училището и е подчинен на него.

(2) Главният секретар на висшето училище:

1. организира подготовката на заседанията на академичния съвет и на материалите за тях;
2. контролира подготовката и изпращането в срок на изискващата се

информация за висшето училище съгласно държавните нормативни актове за висшето образование и нуждите на държавни органи в страната;

3. осъществява окончателното оформяне и редактиране на документацията във връзка с акредитациите и процедурите за следакредитационно наблюдение и контрол във висшето училище;

4. съгласува подготвените заповеди преди подписването им от ректора или от упълномощени от него лица;

5. изпълнява и други функции, възложени му от ректора на висшето училище.

Чл. 16. (1) Ректорският съвет е помощен орган за подпомагане на дейността на ректора при провеждането на образователната и научната политика на висшето училище и оперативното му управление.

(2) Ректорският съвет включва ректора, вицепрезидента, заместник-ректорите, декана на академичната програма, административния директор, финансовия директор, главния секретар и директора на дирекция „Учебна дейност” на висшето училище и други лица в училището, определени от ректора.

(3) При обсъждането на важни въпроси за дейността на висшето училище в заседанията на ректорския съвет могат да участват и ръководителите на структурни звена, които са свързани с обсъжданите на тях въпроси.

Чл. 17. Ректорът, заместник-ректорите, деканът на академичната програма, ръководителите на катедрите, членовете на академичния съвет и на съвета на академичната програма се освобождават по тяхно желание или с решение на органа, който ги е избрал.

Чл. 18. Актовете на органите за управление на висшето училище могат да се обжалват пред съда по реда на Административно- процесуалния кодекс.

Глава четвърта **СТРУКТУРА НА ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ**

Чл. 19. (1) Структурата на висшето училище включва основни, специализирани и обслужващи звена.

(2) Структурата на висшето училище отразява неговите основни дейности – учебна, научноизследователска, проектна, международно сътрудничество, административно и информационно обслужване.

Чл. 20. (1) Основно звено на висшето училище е академичната програма, която включва катедрите в училището.

(2) Органи за управление на академичната програма са съветът и деканът на програмата.

(3) Съветът на академичната програма включва ръководителите на катедрите към нея, преподаватели на основен трудов договор и студенти във висшето училище.

(4) Съветът на академичната програма:

1. провежда образователната и научната политика на висшето училище в рамките на академичната програма;

2. предлага на академичния съвет чрез декана на програмата проекти на квалификационни характеристики и учебни планове на отделните специалности, образователно-квалификационни степени и форми на обучение към академичната програма;

3. приема учебните програми по дисциплините, които се преподават от преподаватели в катедрите към академичната програма;

4. обсъжда дейността на академичната програма и на катедрите към нея и предприема мерки за нейното подобряване;

5. изпълнява и други функции, определени във вътрешните нормативни актове и документи или решения на академичния съвет на висшето училище.

(5) Деканът на академичната програма:

1. по право е член на съвета на академичната програма и е негов председател;

2. ръководи академичната програма и отговаря за осъществяваната учебна и научноизследователска дейност в рамките на програмата;

3. утвърждава учебните програми по дисциплините, които се преподават от преподаватели в отделните катедри към академичната програма;

4. прави предложения пред ректорския и академичния съвет по учебни и други въпроси, свързани с академичната програма;

5. изпълнява и други функции, определени във вътрешните нормативни актове и документи, решения на съвета на академичната програма и академичния съвет на висшето училище.

Чл. 21. (1) Катедрата е първично звено на академичната програма и включва преподаватели на трудов договор във висшето училище, които осъществяват обучението на студенти по една или повече дисциплини в специалности от професионалното направление „Икономика”.

(2) Катедрата:

1. обсъжда учебните програми по дисциплините, които се преподават от преподавателите в катедрата;

2. приема годишните планове за научноизследователската дейност и кариерното развитие на преподавателите в катедрата;

3. обсъжда материали във връзка с атестирането на преподавателите в катедрата;

4. обсъжда научни трудове, учебници и учебни помагала на преподаватели в катедрата и прави предложение за отпечатването им от издателството на висшето училище;

5. съдейства за привличане на автори за разработване на материали

за публикуване в изданията на висшето училище;

б. изпълнява и други функции, определени с вътрешните нормативни актове и документи, решения на съвета на академичната програма и академичния съвет на висшето училище.

(3) Орган за управление на катедрата е нейният ръководител.

(4) Ръководителят на катедрата:

1. представлява катедрата и отговаря за осъществяваната от нея учебна и научноизследователска дейност;

2. разпределя учебната работа между членовете на катедрата;

3. прави предложения пред съвета на академичната програма по учебни и други въпроси, свързани с катедрата;

4. изпълнява и други функции, определени с вътрешните нормативни актове и документи, решения на съвета на академичната програма и академичния съвет на висшето училище.

Чл. 22. (1) Дейностите по приемането и обучението на докторанти във висшето училище се осъществяват от съвета на докторските програми, катедрите и Центъра за научни изследвания и докторантско обучение към училището.

(2) Съставът на съвета на докторските програми и неговите правомощия са регламентирани с Правилника за приемане и обучение на докторанти във висшето училище.

Чл. 23. (1) Заседанията на съвета на академичната програма и на докторските програми, както и на катедрите се провеждат, ако на тях присъстват най-малко 2/3 от списъчния им състав.

(2) При определяне на кворума от ал. 1 от списъчния състав на съответните съвети се изключват лицата по чл. 12, ал. 3.

(3) Съветът на академичната програма и на докторските програми, както и на катедрите приемат решения с явно гласуване и с обикновено мнозинство от присъстващите на заседанието членове на съответните съвети.

(4) Съветът на академичната програма и на докторските програми, както и на катедрите могат да приемат решения и неприсъствено чрез подпис на най-малко 2/3 от техния състав.

Чл. 24. (1) Учебната и научноизследователската дейност във висшето училище се подпомага от специализирани и обслужващи звена съгласно неговата организационно-функционална структура.

(2) Дейността на отделните специализирани и обслужващи звена във висшето училище се регламентира със специални правилници, приети от академичния съвет, или с други вътрешни нормативни актове на училището.

Чл. 25. (1) Административната и финансовата дейност във висшето училище се подпомагат и ръководят съответно от административен и изпълнителен директор, които се определят и назначават от ректора на училището без определен мандат.

(2) Административният директор на висшето училище:

1. отговаря за осигуреността на учебната и административната дейност с компютърна и друга техника и за състоянието на условията на труд във висшето училище;

2. контролира дейността на обслужващите звена и спазването на пропускателния режим във висшето училище;

3. координира дейността по разработването на образователни и изследователски проекти по европейски програми;

4. изпълнява и други функции, определени в длъжностната му характеристика.

(3) Финансовият директор на висшето училище:

1. отговаря за дейността на дирекция „Финансово- счетоводна” и спазването на финансовата дисциплина във висшето училище;

2. подпомага президента на висшето училище при управлението на бюджета на училището;

3. разрешава извършването на разходи по бюджета на висшето училище след съгласуване с неговия президент;

4. извършва системен анализ на финансовото състояние и финансовите резултати във висшето училище и предлага на президента и ректора на училището мерки за тяхното подобряване;

5. изпълнява и други функции, определени в длъжностната му характеристика.

Глава пета

УЧЕБНА И НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ ВЪВ ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ

Чл. 26. (1) Учебната дейност във висшето училище се регламентира със специален правилник, приет от академичния съвет.

(2) С правилника по ал. 1 се уреждат организацията, управлението и контрола на учебната дейност във висшето училище в съответствие с неговия статут.

Чл. 27. (1) Научноизследователската дейност във висшето училище се регламентира със специален правилник, приет от академичния съвет.

(2) С правилника по ал. 1 се уреждат ръководството, изпълнителите, формите за организация и финансирането на научноизследователската дейност във висшето училище.

Глава шеста

АКАДЕМИЧЕН СЪСТАВ НА ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ

Чл. 28. (1) За осъществяване на своята дейност висшето училище ангажира академичен състав на съответни длъжности.

(2) Длъжностите на академичния състав са:

1. доцент и професор – за хабилитираните преподаватели;

2. асистент и главен асистент – за нехабилитираните преподаватели.

(3) Длъжностите на нехабилитираните преподаватели, които

осъществяват обучение по спорт са преподавател и старши преподавател.

Чл. 29. (1) Длъжностите „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ се заемат въз основа на конкурс и избор съгласно Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности във висшето училище.

(2) Обявите за конкурсите по ал. 1 се обнародват в „Държавен вестник“ и огласяват на интернет страницата на висшето училище със срок не по-малък от два месеца от обнародване на съответната обява.

(3) Не се обявяват конкурси за преподаватели по чл. 111 от Кодекса на труда, както и за асистенти и преподаватели във висшето училище.

Чл. 30. (1) Изборът на преподаватели по обявени конкурси и по чл. 111 от Кодекса на труда се извършва от академичния съвет, като в него участват само хабилитираните лица, членове на съвета.

(2) За избран се счита кандидатът, за който са гласували повече от половината от присъстващите хабилитирани лица на съответното заседание на академичния съвет.

Чл. 31. (1) Трудовите правоотношения между висшето училище и избрания преподавател по обявен конкурс или по чл. 111 от Кодекса на труда възникват от деня на избора му.

(2) Ректорът сключва трудов договор с избрания преподавател по обявен конкурс или по чл. 111 от Кодекса на труда до един месец от съобщението за избирането му.

Чл. 32. Трудовите договори се сключват, както следва:

1. с главните асистенти, доцентите и професорите – за неопределено време;

2. с асистентите, преподавателите и старши преподавателите – за срок до четири години или за неопределено време.

Чл. 33. (1) Висшето училище може да привлича преподаватели на граждански договор (хонорувани преподаватели) за осъществяване на образователна дейност в училището.

(2) Хоноруваните преподаватели се избират от академичния съвет без конкурс по предложение на заместник-ректора по учебната дейност и качеството след съгласуване с ректора на висшето училище.

Чл. 34. (1) Висшето училище може да привлича и гост-преподаватели от страната и чужбина за осъществяване на преподавателска и научна дейност в училището.

(2) Гост-преподавателите се избират от академичния съвет без конкурс по предложение на ректора на висшето училище.

(3) Отношенията между висшето училище и гост-преподавателите се уреждат с договори за срок до една година, които могат да бъдат подновявани.

Чл. 35. (1) Членовете на академичния състав на висшето училище

имат право:

1. да избират и бъдат избирани в ръководните органи на висшето училище;
2. да преминават от една катедра към друга със съгласието на техните ръководители и ректора на висшето училище;
3. да извършват научни изследвания и да публикуват резултатите от тях, както и консултантски и други услуги, свързани с предмета на дейност на висшето училище;
4. да ползват материалната и информационната база на висшето училище за научното си израстване;
5. да се ползват от законовите академични свободи.

(2) Членовете на академичния състав имат и други права, определени в Закона за висшето образование и вътрешните нормативни актове и документи на висшето училище.

Чл. 36. (1) Членовете на академичния състав на висшето училище по чл. 28, ал. 2 имат право да ползват на всеки седем години творчески отпуск до една учебна година за кариерно развитие, по време на който не им се възлага учебна и друга заетост. Във времето за ползване на творчески отпуск се включват и специализациите извън висшето училище с продължителност повече от три месеца.

(2) Решението за ползване на творчески отпуск се взема от академичния съвет по предложение на ръководителя на съответната катедра.

(3) За ползването на творчески отпуск се сключва договор между ректора на висшето училище и съответния преподавател.

(4) След приключване на творческия отпуск съответният преподавател представя отчет за извършената работа от него по време на отпуска, който се приема от академичния съвет.

Чл. 37. (1) Членовете на академичния състав на висшето училище са длъжни:

1. да изпълняват задълженията си в съответствие със сключените трудови договори и утвърдените планове за заетостта им през конкретната учебна година;
2. да спазват вътрешните нормативни актове и документи на висшето училище;
3. да съблюдават професионалната и научната етика;
4. да не провеждат политическа и религиозна дейност във висшето училище;
5. да участват в организираните мероприятия от висшето училище;
6. да са лоялни към висшето училище и да пазят доброто му име в училището и извън него.

(2) Членовете на академичния състав имат и други задължения, определени във вътрешните нормативни актове и документи на висшето училище.

Чл. 38. (1) Приносът на членовете на академичния състав в учебната, научноизследователската и другите дейности на висшето училище се оценява при тяхното атестиране.

(2) Атестирането на академичния състав се извършва по ред и по критерии, определени в наредба, приета от академичния съвет.

Чл. 39. (1) Членовете на академичния състав на висшето училище се освобождават от длъжност със заповед на ректора в случаите по чл. 58, ал. 1 от Закона за висшето образование.

(2) Освобождаването от длъжност в случаите по чл. 58, ал. 1, т. 3-8 от Закона за висшето образование става след решение на академичния съвет.

Чл. 40. (1) Членовете на академичния състав и административните служители във висшето училище се уволняват дисциплинарно, ако умишлено са извършили някое от нарушенията по чл. 58а, ал. 1 от Закона за висшето образование, както и при доказана проява на корупция.

(2) Нарушенията и проявата на корупция по ал. 1 се установяват чрез проверка от комисия, назначена със заповед на ректора на висшето училище.

(3) Комисията по ал. 2 изготвя доклад за резултатите от проверката, който се представя на академичния съвет за вземане на съответно решение по него.

Чл. 41. При доказано плагиатство в научни трудове, учебници и учебни помагала, с които член на академичния състав на висшето училище участва в обявен конкурс за заемане на академична длъжност или в защита на дисертационен труд, с решение на академичния съвет се налагат следните санкции:

1. конкурсът или защитата на дисертационния труд се прекратява;
2. лицето се лишава от право да участва отново в конкурс или в защита на дисертационен труд.

Глава седма

СТУДЕНТИ, ДОКТОРАНТИ, СПЕЦИАЛИЗАНТИ И КУРСИСТИ ВЪВ ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ

Чл. 42. (1) Във висшето училище могат да кандидатстват и да се приемат за студенти и докторанти български и чуждестранни граждани.

(2) Условията, документите и редът за кандидатстване, приемане и записване на студенти за обучение в бакалавърската и магистърската степен във висшето училище се определят с отделни наредби, приети от академичния съвет.

(3) Приемането и обучението на докторанти във висшето училище се регламентира с отделен правилник, приет от академичния съвет.

(4) Обучението на студенти и докторанти във висшето училище се

осъществява срещу заплащане на семестриални такси от тях или чрез договор от физически и юридически лица.

Чл. 43. (1) Специализантите и курсистите се обучават в Центъра за продължаващо и професионално обучение към висшето училище срещу заплащане на такси от тях или по договор с физически и юридически лица.

(2) Специализантите и курсистите повишават квалификацията си по специализирани учебни планове, без да придобиват висше образование на определена образователно-квалификационна степен.

Чл. 44. (1) Студентите и докторантите във висшето училище имат право:

1. да получават квалифицирана помощ и ръководство за своето професионално и научно израстване;

2. да извършват научноизследователска и друга творческа дейност, като им се гарантират авторските и сродните им права;

3. да ползват материалната и информационната база на висшето училище за учебна, научна и друга разрешена от закона дейност;

4. да обжалват пред органите за управление на висшето училище решенията, които противоречат на техния статут;

5. да се сдружават в общности за защита и удовлетворяване на своите интереси, както и да членуват в международни организации, чиято дейност не противоречи на законите на страната;

6. да ползват най-малко 30 дни ваканция в рамките на една учебна година.

(2) Студентите и докторантите във висшето училище имат и други права, определени в Закона за висшето образование, Правилника за учебната дейност на висшето училище, другите вътрешни нормативни актове и документи и подписаните от тях и ректора договори за обучение в училището.

(3) Студентите и докторантите в неравностойно социално положение (слепи, глухи, инвалиди с трайни увреждания и намалена работоспособност със 70 на сто и над 70 на сто, военноинвалиди, кръгли сираци до навършване на 25 години и лица, отглеждани до пълнолетието им в домове за деца, лишени от родителска грижа), близнаците, бременните студентки и студентките-майки с деца до 6 години имат специални права, които се регламентират в Правилника за учебната дейност на висшето училище и другите вътрешни нормативни актове и документи на училището.

Чл. 45. (1) Студентите и докторантите във висшето училище са длъжни:

1. да спазват изискванията на вътрешните нормативни актове и документи на висшето училище, които се отнасят за тях;

2. да опазват имуществото на висшето училище и поддържат необходимата хигиена в учебните зали и другите помещения в училището;

3. да пазят доброто име на висшето училище и да съдействат за

постигане на неговите цели и издигане на националния и международния му престиж;

4. да проявяват колегиалност помежду си;

5. да не провеждат политическа и религиозна дейност във висшето училище.

(2) Студентите и докторантите във висшето училище имат и други задължения, определени в Закона за висшето образование, Правилника за учебната дейност на висшето училище, другите вътрешни нормативни актове и документи и подписаните от тях и ректора договори за обучение в училището.

Чл. 46. (1) При неспазване на задълженията по чл. 45, ал. 1, както и на задължения, произтичащи от други вътрешни нормативни актове и документи на висшето училище, ректорът може да санкционира съответните студенти или докторанти в зависимост от провиненията им със:

1. забележка;

2. предупреждение за отстраняване от висшето училище или отчисляване от докторантура;

3. отстраняване от висшето училище или отчисляване от докторантура за определен срок;

4. отстраняване от висшето училище без право на продължаване на обучението си в него или на защита на дисертационен труд;

5. заплащане на причинената щета в случай на повреждане на имущество на висшето училище.

(2) Платените такси от отстранените студенти и докторанти от висшето училище не се връщат.

Чл. 47. Студентите и докторантите се отписват от висшето училище при:

1. отстраняване от училището без право на продължаване на обучението си в него или на защита на дисертационен труд;

2. завършване на висшето образование или обучението в докторската степен и защитен дисертационен труд;

3. напускане на висшето училище;

4. преместване в друго висше училище в страната или в чужбина.

Чл. 48. Студентите и докторантите се отстраняват от висшето училище със заповед на ректора при:

1. представяне на неверни данни, въз основа на които са приети във висшето училище;

2. подправяне на документи за студентското или докторантското им положение;

3. системно неизпълнение на задълженията по учебния план на специалността или по индивидуалния учебен план на докторанта;

4. осъждане на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер;

5. неспазване на клаузите на подписаните от тях и ректора договори за обучение във висшето училище.

Чл. 49. (1) Орган за защита на общите интереси на обучаващите се студенти и докторантите във висшето училище е студентският съвет.

(2) Студентският съвет приема правилник за организацията и дейността си, който се предоставя на академичния съвет.

(3) Академичният съвет може да изрази несъгласие с разпоредби на правилника по ал. 2, които противоречат на законите в страната или на вътрешните нормативни актове на висшето училище.

(4) Председателят на студентския съвет организира и ръководи дейността му и представлява студентската общност пред органите за управление на висшето училище.

Глава осма

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ НА ВИШЕТО УЧИЛИЩЕ

Чл. 50. Имуществото и финансите на висшето училище се управляват от президента, който може да делегира такива права на определени от него лица.

Чл. 51. Висшето училище ползва имущество, предоставено от собственика на училището или придобито със средства от неговия бюджет.

Чл. 52. (1) Бюджетът на висшето училище се изготвя от дирекция „Финансово-счетоводна” и се утвърждава от президента на училището.

(2) Редът за разходване на средствата по бюджета на висшето училище се определя от президента на училището;

(3) Управлението на средствата по бюджета на висшето училище и контролът за тяхното разходване се осъществява от финансовия директор на училището.

Чл. 53. (1) Висшето училище има самостоятелни банкови сметки, по които се внасят таксите за обучение на студентите, докторантите, специализантите и курсистите, както и приходи от други дейности на училището.

(2) Висшето училище може да набира средства от дарения, спонсорство и други източници, които се разходват според тяхното предназначение.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилникът е разработен на основата на Закона за висшето образование и други държавни нормативни актове за висшето образование в страната при отчитане на частния характер на висшето училище, което може да има структура, начин на управление и ръководни органи, различни от тези за държавните висши училища, при положение че не се нарушават академичните свободи.

§ 2. За неуредените в правилника въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за висшето образование, Закона за развитието на академичния състав в Република България и правилника за неговото прилагане, Кодекса на труда и другите държавни нормативни актове, свързани с висшето образование в страната.

Правилникът е приет на заседание на настоятелството на висшето училище с Протокол № 1 от 12.08.2008 г. и изменен и допълнен с Протокол № 2 от 26.10.2012 г., Протокол № 1 от 20.07.2015 г. Протокол № 1 от 20.10.2016 г. и Протокол № 2 от 22.06.2017 г.